

Izvještaj o radu Savjeta za prava djeteta za period januar 2024. godine – decembar 2024. godine

Na osnovu člana 11 stav 2 Odluke o Savjetu za prava djeteta („Službeni list Crne Gore“, broj 123/23, 6/24, 73/24 i 98/24.), podnosim Izvještaj o radu Savjeta za prava djeteta, za period januar 2024. godina – decembar 2024. godina.

Vlada Crne Gore je Odlukom o Savjetu za prava djeteta obrazovala Savjet za prava djeteta, kao radno tijelo Vlade, utvrdila njegov sastav, djelokrug rada i druga pitanja od značaja za njegov rad.

Navedenom odlukom propisani su zadaci Savjeta, i to:

1) u saradnja sa nadležnim ministarstvom, prati izvršavanje preuzetih obaveza Crne Gore koje proizilaze iz Konvencije o pravima djeteta i drugih međunarodnih dokumenata koji se odnose na zaštitu prava djeteta;

2) prati primjenu propisa koji se odnose na zaštitu prava djeteta i daje inicijative za njihove izmjene;

3) prati implementaciju strateških dokumenata koji se odnose na ostvarivanje prava djeteta, na prevenciju i zaštitu djece od svih oblika nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja i drugih strategija od značaja za ostvarivanje prava djeteta i njihov optimalni razvoj;

4) podnosi Vladi inicijative, predloge, mišljenja i analize koje se odnose na ostvarivanje prava djeteta u Crnoj Gori;

5) koordinira zaštitu i unapređenje prava djeteta u oblastima socijalne i dječije zaštite, zdravstvene zaštite, vaspitanja, obrazovanja i u drugim oblastima od značaja za zaštitu prava i interesa djeteta, posebno u periodu ranog razvoja i adolescencije;

6) unapređuje međuresorni i multidisciplinarni pristup u promociji, prevenciji i zaštiti prava djeteta;

7) unapređuje saradnju nevladinih organizacija, organa državne uprave i lokalne samouprave u procesu implementacije i zaštite prava djeteta;

8) upoznaje javnost o pravima djeteta i o stanju prava djeteta u Crnoj Gori;

9) razmatra i druga pitanja od značaja za ostvarivanje prava djeteta.

Rješenjem o imenovanju Savjeta za prava djeteta imenovani su predsjednik, zamjenik predsjednika, članovi i sekretar Savjeta za prava djeteta u skladu sa Odlukom o Savjetu za prava djeteta.

Od konstituisanja Savjeta za prava djeteta održane su pet sjednica.

Prva konstitutivna sjednica održana je 22. februara 2024. godine i tom prilikom je saopšteno da je Savjet formiran sa ciljem zaštite prava i kreiranja uslova za kvalitetan razvoj djece, da će se Savjet baviti između ostalog koordinacijom zaštite i unapređenjem prava djeteta u oblastima socijalne i dječije zaštite, zdravstvene zaštite, vaspitanja, obrazovanja i drugim oblastima od značaja za zaštitu prava i interesa djeteta, posebno u periodu ranog razvoja i adolescencije. Na prvoj sjednici usvojen je Poslovnik o radu Savjeta i potvrđeno je da će se nastaviti sa Programom rada Savjeta za prava djeteta koji je usvojen za 2023. i 2024. godinu. Takođe, na prvoj sjednici članovi Savjeta upoznati su sa Usmenom informacijom o regionalnoj konferenciji pod nazivom: „Na putu ka izvrsnosti: Udruženim snagama ka djelotvornoj dječijoj zaštiti sa modelom Barnhaus... Na prednje pomenutoj konferenciji Savjet za prava djeteta uzeo je učešće.

Druga sjednica Savjeta za prava djeteta održana je 08. aprila 2024. godine u znak poštovanja prema Svjetskom danu Roma, o čemu je i bilo riječi na sjednici. Članovi su diskutovali i problemima sa kojima se ovaj dio populacije suočava i raspoloživim načinima za prevazilaženje prepoznatih problema.

Treća sjednica Savjeta za prava djeteta održana je 23. aprila 2024. godine i na istoj je glavna tema Savjeta bila upoznavanje sa problemima sa kojima se suočavaju djeca sa autizmom, te u okviru iste sjednice prezentovan je izrađeni dokument - Analiza multisektorskog odgovora na potrebe djece sa smetnjama u razvoju. Ova Analiza je, kao i mnogi drugi materijali i projekti, produkt odlične saradnje koju njeguju Vlada Crne Gore i Unicef. Svrha ove Analize jeste da bude podrška naporima koji se preduzimaju u poboljšanje položaja i napredak u ostvarivanju prava djece se smetnjama u razvoju i njihovih porodica. Kao Opšti ciljevi Analize prepoznati su:

1. unaprijeđenje politike i pravnog okvira za djecu sa smetnjama u razvoju u svim sektorima
2. unaprijeđenje sistema prikupljanja, analize i sistematizovanja podataka u svim sektorima
3. poboljšanje međusektorske koordinacije u radu sa djecom sa smetnjama u razvoju kroz usklađivanje inicijativa iz različitih sektora i pružanje integrisane podrške ovoj djeci u toku cijelog životnog ciklusa.

Četvrta sjednica Savjeta za prava djeteta održana je 24. maja 2024. godine sa temom - Analiza stanja i razmatranje predloga mjera u cilju zaštite djece od počinilaca krivičnih djela protiv maloljetnika. U cilju ostvarivanja glavne funkcije Savjeta, a to su teme koje se tiču zaštite svakog djeteta u Crnoj Gori, ova tema se može smatrati visoko rangiranim pitanjem.

Peta sjednica Savjeta za prava djeteta održana je 21. oktobra 2024. godine i na istoj je održana Prezentacija i upoznavanje članova Savjeta za prava djeteta sa završnim izvještajem nezavisne Evaluacije Strategije za realizaciju prava djeteta za period 2019-2023. „Strategiju za ostvarivanje prava djeteta 2019-2023. u Crnoj Gori“ usvojila je Vlada Crne Gore 2019. Godine. Evaluacija je sprovedena od strane dva nezavisna evaluatora – međunarodnog eksperta i domaćeg eksperta – između novembra 2023. i avgusta 2024. godine. Evaluacija je imala za cilj da obezbijedi Vladi Crne Gore, ostalim nacionalnim partnerima, kao i UNICEF-u Crna Gora, nezavisnu ocjenu rezultata postignutih kroz Strategiju. Preporuke koje su date kroz ovaj dokument važno je sagledati prilikom izrade nove Strategije za ostvarivanje prava djeteta. Druga tema na ovoj sjednici bila je vršnjačko nasilje. Imajući u vidu događaje u kojima su djeca bila žrtve nasilja kao i činjenice da je sve učestalija pojava nasilja na našim ulicama i u školskim dvorištima sve nadležene institucije su se uključile kako bi se preduzele neophodne mjere u cilju suzbijanja ove pojave. Cilj koji je prepoznat jeste zaštita djece i suzbijanje nasilja među djecom i mladima, kao nasilja nad djecom

uopšte. Na sjednici Vlade koja je prethodila sjednici Savjeta, Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija je pripremlilo informaciju u kojoj je izloženo sa kakvim problemima se u pogledu ove teme suočavamo, pa je Vlada donijela zaključak kojim se obavezuje Savjet za prava djeteta da oformi međuresorski tim koji će izvršiti analizu stanja o nasilju i vandalizmu u školama i da predložiti modalitete za suzbijanje ove pojave. Vlada je zadužila međuresorsku radnu grupu koju formira Savjet da, u roku od 15 dana, pripremi analizu stanja i predloži modalitete za suzbijanje nasilja i vandalizma u školama, i da ih dostavi Vladi. Formirani Međuresorski tim je izvršio svoj zadatak te dostavio Savjetu i Vladi na dalje usvajanje Analizu stanja i predlog mjera za suzbijanje nasilja i vandalizma u školama. Isti je prihvaćen od strane Vlade.

Održano je više sastanaka predsjednika Savjeta za prava djeteta i sekretarke sa predstavnicima nevladinih organizacija koje se bave zaštitom prava djeteta u cilju zajedničkog djelovanja.

Realizovano je više aktivnosti predsjednika Savjeta za prava djeteta u pogledu druženja sa djecom i upoznavanja djece sa nadležnostima Savjeta.

Od kada je osnovan Savjet za prava djeteta učinjen je pomak u oblasti zaštite prava djece od nasilja i kontinuirano se preduzimaju aktivnosti u pogledu Dječje kuće (Barnhaus) i skloništa za zaštitu djece od nasilja.